

UDK: 336.2/658.6

Oporezivanje bitcoina

Valentina Bocak, mag. oec.

Bitcoin je postao popularan 2017. godine, kada mu je vrijednost po jedinici bila na vrhuncu, te kada je dosta ljudi počeo trgovati istim. Što je bitcoin, koje transakcije sa istim su oporezive i na koji način, koje evidencije i izvješća treba podnositi kod trgovanja istim, detaljnije donosimo u nastavku članka.

1. Što je bitcoin?

Bitcoin je kriptovaluta (virtualna, digitalna valuta) koja ne postoji u tiskanom obliku. Stvara se i pohranjuje samo digitalno (online). Ne izdaje je niti ne nadzire niti jedna financijska institucija.

Virtualna valuta (novac) razlikuje se od realnog novca (tzv. „flat“ novca) koji dolazi u obliku novčanica i kovanica jer se pojavljuje samo u digitalnom obliku. Virtualna valuta (novac) nije elektronički novac, jer se elektronički novac iskazuje u tradicionalnim obračunskim jedinicama (kunama, eurima, dolarima i td.), dok se virtualni novac iskazuje u obračunskim jedinicama (npr. bitcoin)¹.

Virtualna valuta (novac) definirana je² kao digitalna reprezentacija određene vrijednosti kojom se može digitalno trgovati, a koja je: - sredstvo razmjene, - ima jedinicu za mjerenje vrijednosti, te – služi za pohranu vrijednosti, no nije službeno sredstvo plaćanja niti u jednoj državi.

Osim bitcoina, postoje i druge kriptovalute npr. Primecoin, Litecoin, Ethereum itd. Bitcoin ne ovisi o tečaju neke valute, već se njegova vrijednost određuje na tržištu putem ponude i potražnje.

Bitcoin je razvio netko pod pseudonimom Satoshi Nakamoto, čija je vizija bila elektroničko plaćanje valutom koja ne ovisi o centralnoj vlasti, sa niskim ili nikakvim transakcijskim troškovima (bazirano na matematičkim dokazima). Bitcoin digitalno stvara zajednica kojoj se bilo tko može pridružiti (korištenjem programa sa algoritmom za proizvodnju bitcoina, koji je javno dostupan³). Bitcoin se stvara tzv. rudarenjem pomoću računala, temeljem algoritma koji je ograničen na izdavanje 21 milijuna bitcoina. Svaki bitcoin ima puno veću vrijednost od klasičnih (flat) valuta, pa se dijeli na manje dijelove – čiji se najmanji milijunti dio naziva Satoshi.

Stvaranje kriptovaluta je transparentno i temelji se na tzv. blockchainu. Blockchain su ustvari, „blokovi podataka“ povezani u jednosmjerni lanac u kojem svaki blok ovisi o vrijednosti prvog prethodnog bloka. Blokovi su povezani kriptografski (šifrirano, tj. kada primjerice, dvije osobe žele komunicirati tako da ih treća osoba ne može razumjeti, pretvaraju otvoreni tekst svojih poruka u šifru, putem unaprijed dogovorenog ključa. Treća osoba može vidjeti sadržaj poruke, ali ne može odrediti otvoreni tekst poruke, jer ne zna

ključ. Osoba koja zna ključ može dešifrirati šifriranu poruku i doći do otvorenog teksta). Blockchain služi za stvaranje baze podataka bez korištenja treće strane koja bi nadzirala transakcije (primjerice, uobičajeno se kada osoba A želi poslati osobi B neku svotu novaca (npr. 100 kn) putem računa, kao treća osoba pojavljuje banka koja osigurava da osoba A neće prevariti osobu B, ali uz naplatu određene naknade za svoju uslugu), korištenjem decentralizirane mreže nepoznatih računala (koju čine „rudari“ tj. bilo koje osobe koje zarađuju stvaranjem bitcoina pomoću algoritma). Tako će primjerice, u slučaju kada osoba A želi poslati osobi B određenu svotu bitcoina iz svojeg bitcoin novčanika, isto izvršiti pomoću softvera koji ima dva jedinstvena i povezana enkripcijska ključa – jedan je javni (koji čini identifikaciju osobe A u mreži), a drugi privatni (koji omogućuje osobi A da samo ona može upravljati svojim transakcijama).

1.2. Što je rudarenje?

Rudarenje je proces kojim se u opticaj stavljaju novi bitcoini.

Osim stavljanja novih jedinica („novčića“) u bitcoin ekonomiju, bitcoin služi za **sigurnost** bitcoin sustava, protiv lažnih transakcija i transakcija kojima se pokuša potrošiti isti bitcoin više od jednom (double spending). Rudari bitcoin mreži pružaju **računalnu snagu** za što imaju priliku dobiti nagradu – bitcoine. Rudari dobivaju dvije vrste nagrade za rudarenje: nove bitcoine koji su kreirani sa svakim blockom, i naknade od svih transakcija koje se nalaze u istom blocku. Da bi rudar dobio spomenutu nagradu natječe se protiv drugih rudara u rješavanju kompleksnog matematičkog problema baziranog na **kriptografskom hash algoritmu**. Riješenje za taj problem zove se **proof of work** (dokaz za uloženi rad). Proof-of-work je algoritam, čijim se rješenjem može dobiti nagrada i pravo puštanja transakcije u novi block koji će se zapisati na **blockchain** (koji su osnovni sigurnosni modeli za bitcoin).

Generiranje novih bitcoina je rudarenje (slično kao u pravom rudarenju zlata, simulira se određeni napor (trošenje računalne snage i resursa). Bitcoin opskrba novog novca se vrši pomoću procesa rudarenja (poput centralne banke ili ustanove koja odlučuje o tiskanju novca – samo što nema tiskanog novca/valute)⁴.

Kod uobičajenih (flat) valuta, vlade izdaju više novca kada za to postoji potreba, dok se kod bitcoina novac ne izdaje nego otkriva tj. osobe u cijelom svijetu „rudare“ za bitcoin.

1 Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac.

2 Izvješće međunarodne organizacije Financial Action Task Force od lipnja 2014. (Virtual Currencies – Key Definitions and Potential AML/CFT Risks.)

3 <https://crobotcoin.com/opensource/>

4 Izvor: <https://bitcoin-radionica.com/uvod-u-rudarenje-bitcoina/>

Slanje bitcoinova između ljudi provodi se sakupljanjem transakcija (u određenom periodu) i stavljanje u „blockchain“, pri čemu rudari potvrđuju i zapisuju transakcije u glavnu knjigu (General ledger) za što dobivaju neku svotu bitcoina⁵.

1.3. Trgovanje bitcoinom

Bitcoinom (i dr. kriptovalutama) trguje se na specijaliziranim web stranicama - platformama (primjerice, Coinbase, Litecoin itd.), na kojima se treba registrirati, a na kojima se trguje samo kriptovalutama (te je potrebno kune (ili drugu (flat) valutu) pretvoriti u bitcoine (ili dr. kriptovalutu). Prilikom registracije, traži se identifikacija putem slanja slike ili kopije osobnog dokumenta (putovnice ili osobne iskaznice sa fotografijama, bankovne kartice koje će se koristiti i td.). Kod slanja tih podataka na odabranu web stranicu, bitcoin za prijavljene osobe postaje anonimn kao i bankovni račun (slično kao kod prijave na web stranice preko kojih se vrši trgovanje dionicama i dr. vrijednosnim papirima. Kod trgovanja bitcoinom može doći do određenih zarada (primjerice, netko je kupio bitcoin u siječnju 2017. godine kada je jedan bitcoin vrijedio 734 dolara, dok je vrijednost istog krajem studenog 2017. bila 10.462 dolara. U slučaju da je ista osoba odlučila prodati taj bitcoin, razlika od 9.728 dolara (umanjena za eventualne troškove trgovanja) činila bi dohodak po osnovi kapitalnih dobitaka, na koji se plaća porez na dohodak).

2. Oporezivanje kapitalnih dobitaka od prodaje bitcoina

Sukladno mišljenju Porezne uprave (Klasa: 410-01/17-08/29 od 19.03.2018., nadalje: mišljenje PU): „Trgovanje bitcoinima smatra se financijskom transakcijom, sukladno presudi Suda EU-a u predmetu C-264/14, od 22. listopada 2015. te se slijedom prethodno navedenog, na dohodak ostvaren po osnovi trgovanja bitcoinima, kao i svim ostalim kriptovalutama, plaća porez na dohodak po osnovi kapitalnih dobitaka, budući se radi o dobitku po osnovi kupoprodaje te kripto, odnosno virtualne valute, što je ekvivalent instrumentima tržišta novca. Porez se plaća na razliku između nabavne i prodajne cijene umanjenoj za možebitne troškove trgovanja“.

Dohodak od kapitala propisan je čl. 67. Zakona o porezu na dohodak (nadalje: ZakDoh, Nar. Nov., br. 115/16), prema koje se dohodak od kapitala utvrđuje kao razlika između ugovorene prodajne cijene, odnosno primitka utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti financijske imovine koja se otuđuje i nabavne vrijednosti te imovine. Primitcima po toj osnovi smatraju se primici od otuđenja financijskih instrumenata i strukturiranih proizvoda, odnosno između ostalog i primici od instrumenata tržišta novca. Kapitalni dobitak je razlika između vrijednosti koju je porezni obveznik uložio na početku trgovanja i koju je zaradio pri dospelju ili prodaji te financijske imovine.

Kapitalni dobitci oporezuju samo ako je financijska imovina stečena od 1. siječnja 2016. nadalje (te otuđena u roku od 2 godine od dana nabave).

Porez se plaća po stopi od 12%, uvećan za prirez (ako ga je propisala jedinica lokalne samouprave), koji se smatra konačnim obračunom (neće se uzeti u obzir u godišnjem obračunu poreza na dohodak, te se za isti ne treba podnositi porezna prijava).

Osoba koja ostvari dohodak od kapitala izravno iz inozemstva obvezna je (čl. 87. ZakDoh) prijaviti se u registar obveznika poreza na dohodak na Obrascu RPO.

Dohodak od kapitala ostvaruje se otuđenjem (prodajom, zamjenom, darovanjem i drugim prijenosom) financijske imovine (čl. 67. st. 2. i 3. ZakDoh).

Sukladno čl. 70. st. 15. ZakDoh porezni obveznik – imatelj financijske imovine sam je obavezan porez na dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka, obračunati, obustaviti i uplatiti do posljednjeg dana mjeseca veljače tekuće godine za sve kapitalne dobitke ostvarene u prethodnoj godini, umanjene za ostvarene kapitalne gubitke, na obrascu JOPPD (prema svom prebivalištu / uobičajenom boravištu).

Ukoliko je došlo do kapitalnog gubitka tj. fizička osoba nije povratila uloženu vrijednost, nego je imala gubitak, obrazac JOPPD ne treba se podnositi.

2.1. U kojim se slučajevima ne utvrđuje dohodak od kapitala kod prometa kriptovaluta?

Dohodak od kapitala ne utvrđuje se u slučajevima zamjene jedne kriptovalute za drugu, jer se zamjena vrijednosnih papira s istovrsnim papirima istog izdavatelja ne smatra otuđenjem (čl. 67. st. 4. t. 2. ZakDoh) pri čemu se ne mijenjaju odnosi među članovima i kapital izdavatelja, zamjena vrijednosnih papira ili udjela u kapitalu trgovačkih društava, odnosno financijskih instrumenata drugim ili drugima vrijednosnim papirima, odnosno financijskim instrumentima te stjecanja vrijednosnih papira, odnosno financijskih instrumenata u slučajevima statusnih promjena pri čemu u svim slučajevima nema novčanog tijeka i pod uvjetom da je osiguran slijed stjecanja financijske imovine. Dakle, budući u navedenim slučajevima nema novčanog tijeka, tj. nije došlo do zamjene kriptovalute za neku od valuta koje su priznate kao zakonsko sredstvo plaćanja (tzv. fiat valute), ne utvrđuje se kapitalni dobitak, već se isti utvrđuje tek nakon zamjene kriptovalute za neku od valuta koje su priznate kao zakonsko sredstvo plaćanja (kune, euro, dolari...). Primjerice, ako neka osoba kupi primjerice 19,3290 Litecoina (LTC) za 1000 Američkih Dolara (USD), te ih zamjeni za 0,25 Bitcoina (BTC) – ta zamjena kriptovaluta nije oporeziva. Međutim, ako te BTC u nekom trenutku proda za 1.397,96 USD (flat valutu), tom je transakcijom nastao primitak (zarada, razlika između prodajne i nabavne cijene) u iznosu od 397,96 USD koji čini primitak na koji se obračunava dohodak od kapitala.

Isto tako, dohodak od kapitala neće se utvrđivati u slučajevima ako je otuđenje izvršeno između bračnih drugova i srodnika u prvoj liniji i drugih članova uže obitelji (djeca i uzdržavani članovi uže obitelji iz čl. 14. st. 5. i 6. ZakDoh), između razvedenih bračnih drugova ako je otuđenje u neposrednoj svezi s razvodom braka, nasljeđivanjem financijske imovine te u slučaju ako je financijska imovina otuđena nakon dvije godine od dana nabave, odnosno stjecanja te imovine (čl. 67. st. 8. i 9. ZakDoh). Ako se imovina stečena darovanjem otuđi (proda) prije proteka 2 godine, dohodak od kapitala utvrđuje se na razliku prodajne cijene i tržišne vrijednosti imovine (na dan nabave/darovanja). Vjerodostojna dokumentacija kojom se dokazuje da su kriptovalute darovane modgu biti Ugovor o darovanju, potvrda o uplati ili bilo koji drugi ekvivalentni dokument iz kojeg se nedvojbeno mogu utvrditi barem slijedeći podaci: osobni podaci darovatelja i daroprimatelja, datum darovanja, datum stjecanja od strane darovatelja te vrijednost financijske imovine na dan stjecanja od strane darovatelja, vrijednost (broj jedinica i tržišna vrijednost) koja se daruje, potpis i dr.

Ako fizička osoba stekne bitcoine (ili koju drugu kriptovalutu) prodajom svoje osobne imovine, primitak koji pri tome ostvari je neoporeziv (prema čl. 8. st. 2. t. 4. ZakDoh).

Nadalje, ukoliko fizička osoba stekne bitcoine, (ili koju drugu kriptovalutu) „putem donacija (primjerice ako fizička osoba upravlja bilo kakvim slobodnim web sadržajem kao što su blog ili jednostavne web aplikacije i stavi svoj javni ključ na stranicu i zamoli za donacije u bitcoinima)“ isto se smatra neoporezivim primitkom ako su

⁵ Izvor: <https://crobitcoin.com/bitcoin/rudarenje-mining/>

zadovoljeni uvjeti iz čl. 8. st. 2. t. 3. ZakDoh i čl. 4. st. 5. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. Nov., br. 10/17 i 128/17, nadalje: PravDoh), ukoliko se vjerodostojnim ispravama može dokazati da su sredstva darovana od fizičkih osoba koje ne obavljaju samostalnu djelatnost (iz čl. 29. ZakDoh), ako se donacija daje iz primitaka od kojih je plaćen porez na dohodak ili iz primitaka koji se ne smatraju dohotkom, te ako nema protučinidbe za primljene donacije (prema mišljenju PU). Ukoliko ti uvjeti nisu zadovoljeni, na primljenu donaciju je sam porezni obveznik (građanin) obavezan obračunati i uplatiti predujam poreza na dohodak po osnovi drugog dohotka, odnosno ukoliko je primatelj donacije obrtnik (ili obavlja neku drugi samostalnu djelatnost iz čl. 29. ZakDoh) ta mu donacija čini primitak u poslovnim knjigama.

Nadalje, ako fizička osoba stekne kriptovalute darovanjem (ili nasljedstvom) – to se darovanje smatra neoporezivim primitkom ako su zadovoljeni uvjeti iz čl. 8. st. 2. t. 3. ZakDoh i čl. 4. st. 5. Pravilnika (ako se vjerodostojnim ispravama može dokazati da su kriptovalute darovane od fizičkih osoba koje ne obavljaju samostalnu djelatnost iz članka 29. ZakDoh i ako se darovi daju iz primitaka od kojih je plaćen porez na dohodak ili iz primitaka koji se ne smatraju dohotkom te ako ta fizička osoba-daroprimatelj ne obavlja samostalnu djelatnost iz članka 29. ZakDoh; i ako nema protučinidbe za primljenu darovanja), te u slučaju nasljedstva iz čl. 4. st. 4. PravDoh (ako se nasljedstva isplaćuju iz neoporezivih izvora dohotka, iz primitaka koji se ne smatraju dohotkom odnosno ako je za života ostavitelja iz navedenih primitaka plaćen porez na dohodak). Ukoliko ti uvjeti nisu zadovoljena, na navedene primitke sam porezni obveznik-daroprimatelj obvezno treba obračunati i uplatiti predujam poreza na dohodak po osnovi drugog dohotka te doprinose za mirovinsko osiguranje, odnosno dohodak od samostalne djelatnosti ako obavlja samostalnu djelatnost i darovanje je vezano uz njegovu samostalnu djelatnost. Ako se darovanje smatra neoporezivim primitkom, daroprimatelj ne treba podnositi godišnju poreznu prijavu niti Obrazac JOPPD. Međutim daroprimatelj je obavezan voditi evidenciju o stečenoj financijskoj imovini, radi pravilnog obračuna poreza na dohodak od kapitala, odnosno utvrđivanja porezne obveze kod eventualne prodaje darovane financijske imovine (te treba čuvati dokument o stjecanju financijske imovine od strane darovatelja). Ukoliko se darovanje smatra drugim dohotkom, tada je daroprimatelj obavezan o tome izvijestiti Poreznu upravu putem JOPPD obrasca u roku od 30 dana od dana naplate primitka i nije obavezan podnijeti godišnju poreznu prijavu. U slučaju da daroprimatelj obavlja samostalnu djelatnost, te je darovanje je vezano uz njegovu samostalnu djelatnost, tada se darovane kriptovalute smatraju primitkom od kojih se utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti i po toj je osnovi daroprimatelj obavezan uključiti u obračun dohotka temeljem kojeg podnosi godišnju poreznu prijavu (mišljenje PU).

2.2. Utvrđivanje vrijednosti bitcoina i vođenje evidencije

Prema mišljenju PU svaka kupnja i prodaja kriptovalute treba biti „dokumentirana vjerodostojnim ispravama (primjerice potvrdom on-line platforme (decentralizirane burze, on-line trgovci i sl.) ili potvrdom mjenjačnice preko koje je izvršena kupnja/prodaja kriptovalute i sl.) te se nabavljena i prodana vrijednost utvrđuju prema tim ispravama. U iznimnim slučajevima, ako se iz vjerodostojnih isprava ne može utvrditi vrijednost bitcoina, odnosno bilo koje druge kriptovalute, tržišna vrijednost se može utvrditi prema prosječnoj vrijednosti pojedine kriptovalute u odnosu na neku od fiat valuta na dan kupnje/prodaje prema podacima o trgovanju s nekih od najvećih burzi

kriptovaluta, poput OKE-a, Binance-a, Geminija, Krakena, GDAX-a, Coinbase-a i dr.”.

Čl. 70. st. 5. ZakDoh propisano je da je porezni obveznik obavezan voditi evidenciju istovrsne financijske imovine po metodi uzastopnih cijena (FIFO). Za financijsku imovinu stečenu u inozemstvu, evidencija se može voditi u valuti stjecanja financijske imovine (čl. 70. st. 6. ZakDoh). Iznimno, ako je u jednom danu izvršeno više manjih transakcija iste imovine, tada se može voditi zbirni podatak za taj dan.

Evidencija mora sadržavati slijedeće podatke (prema čl. 71. st. 14. PravDoh): ime i prezime poreznog obveznika, adresu poreznog obveznika, OIB poreznog obveznika, naziv financijske imovine ili portfelja s nazivom upravitelja, datum (prema vremenskom slijedu) i način stjecanja imovine, količinu imovine, nabavnu vrijednost imovine, datum otuđenja imovine, način otuđenja, količinu otuđenja, prodajnu cijenu imovine, realizirani prinos, iznos kapitalne dobiti ili kapitalnog gubitka.

Kupnja bitcoina (ili druge kriptovalute) direktno od druge fizičke osobe treba biti dokumentirana ugovorom (ili drugim vjerodostojnim dokumentom) u kojem moraju „osobito biti istaknuti slijedeći podaci: osobni podaci kupca i prodavatelja, predmet kupnje/prodaje, datum kupnje/prodaje, iznos i cijena te broj jedinica koji se kupuje/prodaje i način plaćanja. Primjerice ulagatelji mogu koristiti web-mjesta kao što su LocalBitcoins gdje mogu naći kupca u svojoj blizini i kupiti bitcoin od njega gotovinom, ali u tom slučaju, kako kupac, tako i prodavatelj, moraju sačuvati potvrdu o obavljenoj kupoprodaji” (prema mišljenju PU).

3. Oporezivanje primitka nastalog „rudarenjem“ bitcoina

Kao što je već navedeno u točki 1.2. ovog članka, rudarenje (mining) je, najjednostavnije rečeno postupak u kojem za uloženo procesorsko vrijeme računala dobiva – bitcoin. Taj iznos bitcoina smatra se primitkom koji je „rudar“ ostvario svojim radom, te taj primitak čini drugi dohodak „rudara“ (čl. 39. ZakDoh).

Ukoliko taj „rudar“ (fizička osoba – porezni obveznik) te bitcoine (ili drugu kriptovalutu) „koristi dalje za špekulativno trgovanje (na burzama, preko on-line trgovaca i sl.) i po toj osnovi ostvari dobitak kod zamjene navedene kriptovalute za neku od službenih fiat valuta, po toj osnovi utvrđuje se dohodak od kapitala i to kao razlika između nabavne vrijednosti (prosječna tržišna vrijednost kriptovalute na dan stjecanja prema podacima burze preko koje trguje, odnosno prema prosječnoj vrijednosti pojedine kriptovalute u odnosu na neku od fiat valuta na dan kupnje/prodaje prema podacima o trgovanju s nekih od najvećih burzi kriptovaluta) i prodajne vrijednosti” (prema mišljenju PU).

Ukoliko fizička osoba („rudar“) rudarenje obavlja kontinuirano sa namjerom „stjecanja dohotka u dužem vremenskom razdoblju te mu je to „osnovno zanimanje“, po toj osnovi obavezan je registrirati samostalnu djelatnost i dohodak utvrditi sukladno člancima 30. do 35. Zakona (a može to učiniti i dobrovoljno ako samo povremeno ostvaruje dohodak po toj osnovi)“, prema mišljenju PU.

Navedene transakcije dokazuju se vjerodostojnom dokumentacijom (ugovorom, odlukom, potvrdom, ispisom prometa na e-novčaniku, odnosno digitalnom novčaniku preko kojeg je izvršena trgovina kriptovaluta, ispisom prometa po kreditnoj ili debitnoj kartici pomoću koje je izvršena kupnja kriptovaluta, odnosno izvršena isplata od prodaje kriptovaluta i sl.), prema mišljenju PU.

Iznimno, ako se radi primjerice krađe ili gubitka lozinke, prevare i sl. ne može povratiti uložena vrijednost, može se utvrditi kapitalni gubitak.

4. Primjer popunjavanja evidencije o financijskoj imovini i predaja obrasca JOPPD za ostvarene kapitalne dobitke

Fizička osoba koja stekne kapitalni dobitak sama je obvezna porez na dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka, obračunati, obustaviti i uplatiti do posljednjeg dana mjeseca veljače tekuće godine za sve kapitalne dobitke ostvarene u prethodnoj godini, umanjene za ostvarene kapitalne gubitke, na obrascu JOPPD (prema svom prebivalištu / uobičajenom boravištu).

Primjer 1. - Utvrđivanje kapitalnog dobitka od prodaje bitcoina

Građanin Marko Marković iz Zagreba je tijekom 2018. ostvario primitke (kapitalni dobitak) od prodaje (zamjene za USD) bitcoina u ukupnom iznosu od 220.001,89 USD (1.441.435,88 kn, prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate primitka). Marković je tijekom 2017. kupio / nabavio bitcoina u ukupnom iznosu od 57.503,04 USD (15.036,66 + 11.535,28 + 14.237,85 + 16.693,25), koje je tijekom 2018. prodao/otuđio za ukupno 279.159,78 USD (89.449,08 + 71.627,70 + 59.041,50 + 59.041,50). Ukupni troškovi trgovanja iznosili su 1.654,85 USD. Ukupni kapitalni dobitak iznosi 220.001,89 USD (prodajna vrijednost 279.159,78 USD – nabavna vrijednost 57.503,04 USD – trošak trgovanja 1.654,85 USD). Iako je Marković bitcoine nabavio 2017. i „držao“ ih je cijelu tu godinu – to „držanje“ (posjedovanje) kriptovalute nije oporezivo. Oporeziva je samo zamjena kriptovalute za flat valutu, što je Marković učinio 2018. godine, kada će i utvrditi kapitalni dobitak. Marković je o nabavljenim i prodanim bitcoinima vodio Evidenciju o stečenoj i otuđenoj financijskoj imovini, popunjenu na slijedeći način:

Evidencija o stečenoj i otuđenoj financijskoj imovini - bitcoin

Ime i prezime:		Marko Marković							
OIB:		34567890123							
Adresa		Sunčana ul. bb, Zagreb							
R. br.	Naziv financijske imovine	Datum stjecanja/ otuđenja	Način stjecanja/ otuđenja imovine	Nabavna/Prodajna vrijednost po jedinici	Količina	Ukupna vrijednost	Nabavna vrijednost otuđene imovine	Troškovi	Kapitalna dobit/ gubitak
1	Bitcoin	04.06.2017.	Kupnja	2.506,11 USD	6	15.036,66 USD	–		–
		08.01.2018.	Prodaja	14.908,18 USD	6	89.449,08 USD	15.036,66 USD	255,03 USD	74.157,39 USD
2	Bitcoin	15.06.2017.	Kupnja	2.307,05 USD	5	11.535,28 USD	–		–
		13.01.2018..	Prodaja	14.325,54 USD	5	71.627,70 USD	11.535,28 USD	822,00 USD	59.270,42 USD
3	Bitcoin	04.08.2017.	Kupnja	2.847,57 USD	5	14.237,85 USD			
		28.01.2018..	Prodaja	11.808,30 USD	5	59.041,50 USD	14.237,85 USD		44.803,65 USD
4	Bitcoin	09.08.2017.	Kupnja	3.338,68 USD	5	16.693,25 USD			
		28.01.2018.	Prodaja	11.808,30 USD	5	59.041,50 USD	16.693,25 USD	577,82 USD	41.770,43 USD
UKUPNO:									220.001,89 USD

Na ostvareni dobitak od 220.001,89 USD, što u kunama iznosi 1.441.435,89 kn.

Na taj iznos treba obračunati porez od 12% i prirez za Grad Zagreb od 18%, te porez i prirez ukupno iznose 204.107,32 kn (172.972,31 kn porez + 31.135,01 prirez). Marković je do 28. veljače 2019. dužan Poreznoj upravi (prema svom prebivalištu / uobičajenom boravištu) podnijeti obrazac JOPPD (koji donosimo u skraćenom obliku) popunjen na slijedeći način:

OBRAZAC JOPPD

- stranica A-

IZVJEŠĆE

o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja na dan **28. veljače 2019.**

I.	OZNAKA IZVJEŠĆA	19049	II.	VRSTA IZVJEŠĆA	11
III.	PODACI O:		III.1.	PODNOŠITELJU IZVJEŠĆA	III.2. OBVEZNIKU PLAĆANJA
1.	Naziv/ime i prezime		Marko Marković		
2.	Adresa		Zagreb, Sunčana ulica bb		
3.	Adresa elektroničke pošte		marko@markovic.hr		
4.	OIB		34567890123		
5.	Oznaka podnosioca		4		
IV.1.	BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠĆE	1	IV.2.	BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINAČNIH OBRAČUNA SA STRANICE B	1
V.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOM PREDUJMU POREZU NA DOHODAK I PRIREZU POREZU NA DOHODAK		IZNOS		
2.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kapitala		204.107,32		

I. OIB. podnosioca izvješća 34567890123		II. Oznaka izvješća 19049		III. Vrsta izvješća 11		IV. Redni broj stranice 1/1	
1. Redni broj	1.	2. Šifra općine/grada prebivališta/boravišta	00000	10. Sati rada	0	17. Obračunani primitak od nesamostalnog rada (plaća)	0,00
4. OIB stjecatelja / osiguranika	34567890123	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	0	10.1. Razdoblje obračuna od	01.01.2018.	16.1. Oznaka načina isplate	1
5. Ime i prezime stjecatelja/osiguranika	Marko Marković	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	0	10.2. Razdoblje obračuna do	31.12.2018.	16.2. Iznos za isplatu	1.237.328,57
6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	1001	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž sa povećanim trajanjem	0	10.1. Razdoblje obračuna od	01.01.2018.	15.1. Oznaka neoporezivog primitka	0
6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	1006	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	0	10.2. Razdoblje obračuna do	31.12.2018.	15.2. Iznos neoporezivog primitka	0,00
12.3. Doprinosa za zdravstveno osiguranje	0,00	12.4. Doprinosa za zaštitu zdravlja na radu	0,00	11. Iznos primitka (oporezivi)	0,00	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	172.972,31
12.5. Doprinosa za zapošljavanje	0,00	12.6. Dodatni doprinosa za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	0,00	12. Osnovica za obračun doprinosa	0,00	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak	31.135,01
12.7. Dodatni doprinosa za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	0,00	12.8. Poseban doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	0,00	12.1. Doprinosa za mirovinsko osiguranje	0,00	13.4. Osobni odbitak	0,00
12.9. Poseban doprinosa za zapošljavanje osoba s invaliditetom	0,00	13.1. Izdatak	0,00	12.2. Doprinosa za mirovinsko osiguranje - II STUP	0,00	13.5. Porezna osnovica	1.441.435,89
13.2. Izdatak - uplaćeni doprinosa za mirovinsko osiguranje	0,00	13.3. Dohodak	1.441.435,89	12.3. Doprinosa za mirovinsko osiguranje	0,00		

Primjer 2. - Utvrđivanje kapitalnog gubitka od prodaje bitcoina

Građanin Ivo Ivić iz Zagreba je tijekom 2018. kupio i prodao bitcoine, te imao troškove trgovanja, a kojima je ostvario kapitalni gubitak od prodaje (zamjene za USD) bitcoina u ukupnom iznosu od - 444,72 USD (2.909,79 kn, prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate primitka). Ivić je u ožujku 2018. kupio /nabavio bitcoina u ukupnom iznosu od 4.055,84 USD, koje je u kolovozu 2018. prodao/otudio za ukupno 3.709,14 USD. Ukupni troškovi trgovanja iznosili su 98,02 USD. Ukupni kapitalni gubitak iznosi 444,72 USD (prodajna vrijednost 3.709,14 USD – nabavna vrijednost 4.055,84 USD – trošak trgovanja 98,02 USD). Ivić je o nabavljenim i prodanim bitcoinima vodio Evidenciju o stečenoj i otuđenoj financijskoj imovini, popunjenu na slijedeći način:

Telefon za konzultacije

01/ 48 36 046

01/ 49 21 739

(isključivo putem PIN-a)

Ponedjeljkom i četvrtkom

od 11.00 do 15.30 sati,

utorkom, srijedom i petkom

od 8.30 do 13.00 sati.

